

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 51.

Maribor, dne 6. maja 1910.

Letnik II.

Radi praznika ima današnja številka
samo štiri strani.

V marazmu.

Po kratkem odmoru se je danes dne 6. t. m. zopet zbral državni zbor. Kaj bo? vpraša večinoma vsake pri tej vesti. Kakor bi mi radi poročali kake vesele vesti, ali vsaj napovedali kake nadpolne prognoze, tega vendar ne moremo. Naša pričakovanja o koristnem in plodnem delovanju sedanjega državnega zbora so postala minimalna. Kakor smo dolgo časa bili odločni optimisti, ki smo vse nezdrave pojave na prvi ljudski zbornici smatrali za neljube ostanke prejšnje dobe, katerih se bo otrešla s svojo lastno energetiko, smo postali sedaj skrajni pesimisti. V sedanjih zbornici je še toliko zaostalih, kvarljivih elementov, da je skoraj nemogoče, da bi se zbornica dvignila iz marazma, v katerega so jo pahnili. Ultraradikalni šovinisti, ki prisegajo tudi v političnem življenju na filozofični program protinaravnega Nietzscheja, kateremu je moč edino merilo vsega delovanja, imajo v nemškem taboru odločujoč vpliv. Ti faktorji stoje na stališču: Izrabljajmo in izkoriščajmo brezobzirno svojo premoč, akoravno krivično, dokler jo imamo. Kam to dovede, to jih ne briga.

Ker imajo ti činitelji tudi najvažnejšo besedo pri merodajnih in vodilnih krogih in ker jih podpirajo vsi protiljudski, reakcionarni elementi, ki upajo, da bo prva ljudska zbornica desavuirala sama sebe in bodo oni lahko v kalnem ribarilu, tvorijo skoro nezlomljivo moč. Samo radikalna diagnoza, s katero bi pritiskali te pogubljivce ob steno, bi ozdravila naše mizerne odnose. Nemško ljudstvo je gotovo že do grla sito svojih kričavih zastopnikov, ki tirajo v prepad vso državo. Vprašanje je samo, ako bi storili merodajni faktorji ta velepomemben korak. Njihovo ljubimkovanje s krivičnim radikalizmom in s priviligirano starokopitnostjo nam ne ustvarja prav nobenih nad.

V tej naši črnoglednosti nas potrjuje tudi postopanje vlade in vladnih strank s poslovnikovo reformo. Slovanski poslanci, v prvi vrsti naši slovenski, so s občudovanja vredno dalekovidnostjo in s precejšno požrtvovalnostjo hoteli z znanim Krek-Kra-

marovim predlogom potisniti državni voz iz blata. Naši poslanci so zapostavili vse strankarske koristi, in so jasno dokumentirali, da so zdrav, državo ohranjujoč faktor, ki vpoštevava v polni meri celokupno korist. Bienenrth in njegova garda pa tega noče umeti. Ako bi ljudstvo govorilo, bi se mogoče zjasnilo tem zaslepljenecem.

Tudi odnosi med Jugoslovani niso razveseljivi. Naši poslanci so odločno pokazali dobro voljo in umevanje naših nujnih potreb. Razni plojaško-liberalni krogi pa tega nočejo. Njim je glavna skrb razdiralno delo in pa osebna korist. Odločitev glede skupnega kluba sicer še ni padla, a vendar nas razni pojavi, katere smo že večkrat označili, napolnjujejo s strahom in bojznijo. Ne bojimo se za V. L. S., ker je preveč enotna in konsolidirana in bo korakoma in po etapah izvršila svojo nalogo. Težko nam samo de in obsojati moramo, ker razni elementi iz strankarstva zabranjujejo in ovirajo naše težnje k združitvi. Te neprijetne slutnje na novo vtrjuje v nas vest v „Slovenca“, da je dr. Ploj nepravilno informiral javnost o predlogih in pogajanjih s Slovenskim klubom. S prozornimi netaktnostmi hočejo gotovi ljudje onemogočiti vsako zblizanje. slane!

Nemški naklepi.

V sredo dne 11. maja se vrši v Ljubljani ustanovni občni zbor našega obrambnega društva „Slovenska Straža“. Je že skrajna potreba, da se to društvo osnuje. Ravnotako je tudi častna dolžnost vsakega zavednega Slovenca, da pristopi k društvu in ga podpira z vsemi močmi. Strniti moramo skupaj vse moči, ako se hočemo ubraniti grabežljivemu sosedu, ki sili v našo lepo zemljo in nas hoče vsužnjiti.

Nemškim in protestantskim nasilnežem ne zadostujejo več milijoni, ki jih leto za letom naberejo, da z njimi ropajo tujo zemljo in drugorodno „deco“. Narodna zavednost je pri nas Slovanih že preživahna, naš naroden ponos prevelik, zato nemško žito ne gre tako v klasje, kakor si žele gotovi nestrpnih propagatorji. Taki ljudje radi tega vedno premišlujejo in delajo načrte, po katerih bi lahko že v najkrajšem času dogradili svoj most od Belta do Adrije.

loviti Kalli, grindelwaldski Fiescherfirn in Spodnje in Zgornje Mönchovo sedlo ter prenočivši na Jungfraufirnu dne 9. septembra po mnogih težavah zasledili ponosen vrh, kjer so zapili v led in skalovje močen drog z železnim banderom.

Par tednov pozneje so z bernskega observatorija z daljnogledom zapazili to zmagoslavno znamenje — in odslej so morale najbolj trde glave verovati, da je Jungfrauski vrh prenehal biti Terra incognita.

Bernska vlada je javno pohvalila srčne Grindelwaldčane ter je vsakega, tudi Petra Roth, ki je vsled onemoglosti prišel samo do Rottalskega sedla, obdarovala z „Doppeldukatom.“

Že pred to turo poskušali so drzni možje od Rottala sem bližati se jungfrauskemu vrhu. Planinska kronika poroča o tozadevnih podjetjih švicarskega profesorja Hugi in dveh Angležev s tremi vodniki, a brez uspeha.

Profesor Hugi je ponovil svoje poskuse 1. 1829, toda zopet zaman; pa tudi po prej imenovanem potu čez Jungfraufirn in Rottalsko sedlo se mu leta 1832 radi neugodnega vremena ni posrečilo priti na vrh Jungfraue.

Več sreče so imeli leta 1841 profesor Agassiz (Agašič?), profesor Forbes, Du Chatelier in pa E. Desor, ki so s štirimi vodniki ob idealnih vremenskih okoliščinah po prvem potu od vshoda sem prišli na vrh.

Leto pozneje sta njim sledila Švicarja Gottlieb Studer in Fr. Bürke s štirimi vodniki.

Se-le po desetletnem prestanku dobila je Jungfrau nov obisk. Odslej pa je vedno bolj naraščalo število njenih ljubimcev.

Dne 20. avgusta 1863 stopila je prva ženska noga Jungfraui na tilnik: „Mrs. Winkworth“ je v spremstvu svojega moža in znanega alpinista Mr. Utterson Kelso in treh vodnikov splezala na njo.

Med take ljudi lahko prištevamo tudi lipniškega pastorja dr. Albanija.

V „Grazer Tagblatt“ od dne 4. t. m. priporoča hitro ustanovitev zadruge z omejeno zavezo, kateri naj bi pristopile vse nemške alpske posojilnice, ki bi imela namen varovati in množiti nemško posest. Temeljna glavnica tega bojnega društva naj bi znašala sedaj v začetku 10 milijonov.

Ker posojilnice ne morejo dati ta denar brezobrestno, zato mora 1% obresti plačevati Südmarka, drugi del obresti bi se moral pridobiti iz prometa, ako bi ne hotela biti Südmarka še bolj munificentna. Albani je prepričan, da bodo posojilnice z veseljem pristopile k temu društvu in tako pomagale pri izizvalnem in prodiralnem nemškem delu.

Akoravno je Albani ta svoj predlog spravil v javnost s tihim namenom, da si zopet pribori simpatije, ki jih je zgubil pri spodnještajerskih Nemcih in nemškutarjih s svojim zloglasnim govorom v Ljubnem, ga moramo vendar uvaževati in bodoča „Slovenska Straža“ ga ne bo smela prezreti.

Politični pregled.

„Slovenski klub“ v državnem zboru.

Dr. Susteršič je sklical sejo „Slovenskega kluba“ za danes ob 4 na 10. uro dopoldne.

Finančna stiska na Češkem.

Deželni šolski svet je poslal na okrajne šolske svete odlok, v katerem se določa, naj se izpusti iz službe pomožne učne moči, ki so na dopustu zaradi studij ali bolezni, ako se ne obvežejo, da se odrečejo plači. Prosta mesta naj se nadomeste s suplenti. Opušči se naj tudi pouk v francoščini in na goslih. Da se prihranijo potni stroški, se letos ne bodo vršile okrajne učiteljske konference. Vse provizorične industrijske učiteljice se odpuste iz službe. Delo se razdeli med ostale učne moči.

Zaprisega novega dunajskega župana.

Dne 4. t. m. je slovesno prisegel novi dunajski župan dr. Neumayer, ki je imel nato programni govor. Govoril je v prvi vrsti proti oviram uvozu živine in premoga iz inozemstva, ter je izjavil, da mora ostati nemški karakter dunajskih šol nedotaknjen.

Toda vedno je še bilo nerešeno veliko vprašanje, ali se da ponosni gori tudi iz Lauterbrunnenske doline priti do živega.

Se-le trem Angležem, spremljanim od treh vodnikov iz Lauterbrunnena se je posrečilo dne 9. avgusta 1864 ugodno rešiti to vprašanje s tem, da so forsirali radi kamnatih in ledenih plazov silno nevarni kuloar, ki se vleče od Rottalskega sedla strmo navzdol v Rottal.

Pa tudi divna severna plat Jungfraue je izvaljala že takrat podjetne hribolazce.

Nekaj poskusov v tej smeri se je ponesrečilo: toda dne 30. avgusta 1865 sta dva Angleža z dvema vodnikoma in tremi nosači po visoko ležečem prenočišču in po premaganju velikanskih težkoč od severno ležeče Wengernske planine sem premagala ponosno kraljico.

Že po dveh letih, dne 14. avgusta 1867 je isto pot izvršil nek plem. Fellenberg z dvema vodnikoma in dvema nosačema; dne 18. julija 1871 pa je to silno težavno in dolgo turo izvršila neka Miss Brevoort v spremstvu svojega rojaka B. Coolidge in z dvema vodnikoma.

Drugi vstop iz Rottala se je izvršil leta 1869, tretji in četrti leta 1871; peti poskus dne 24. julija 1872 se je pa končal s smrtjo dveh udeležencev.

V dneh od 21. do 24. januarja 1874 je poprej imenovana srčna Miss Brevoort s istim spremljevalcem in dvema vodnikoma iz Grindelwalda čez Berigli-kočo in Rottalsko sedlo ob zelo ugodnem potu in prav lepem vremenu izvršila prvo zimsko turo na Jungfrau.

Vkljub velikim nevarnostim, katere so povzročile prejšnje leto smrt dveh turistov, je dr. Dübi 1. 1873 z dvema vodnikoma od Rottala sem prišel na vrh ter sestopil skozi Silberlücke, odkoder je prišel po mnogih težkočah, na Kleine Scheidegg.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Prva Slovenca na švicarskih ledenikih.

Potopisne črtice — opisal A. Cilenšek.
(Dalje.)

Hribolazci so v znamenje svoje prisotnosti postavili nalašč v ta namen s seboj prineseno bandero na ledenem vrhu, toda tega, vibrajočega znamenja pač nihče ni opazil v dolini; zakaj vest, da je ponosna, nepristopna Jungfrau od človeške sile premagana, ni našla nikjer vere.

Z nezaupanjem so povsod vsprejeli od hribolazcev izdano knjigo: „Reise auf den Jungfraugletscher und Erstbegehung seines Gipfels“, v katerih se v vznesenih besedah opisujejo velikanski vtisi, katere sta Janez in Jerom Meyer s svoje veleture prinesla v dolino.

„S skoraj nepremagljivimi težkočami in z največjo nevarnostjo je mogoče stopiti na najvišji vrh“, tako sta se izrazila takoj po svoji vrnitvi iz ledene gore.

Da bi spodbila to nezaupanje, sklenil je sin Janeza Meyerja, Gottlieb Meyer, z valiskima lovecma Jožefom Bortis in Alojzijem Volker, leta 1812 ponoviti to veleturo.

S planine Märjelen blizal se je čez Aletschov ledenik zaželenemu cilju. Po prenočišču v bližini Grünecka so dne 3. septembra 1812 zarano odrinili čez Jungfraufirn na Rottalsko sedlo ter po obilnih težavah srečno dospeli na vrh.

Še-le 16 let pozneje znašli so se zopet srčni možje za jungfrauski pohod: Hildebrand Burgener in Peter Roth, Peter in Kristijan Baumann ter Ulrich Wittwer, vsi iz Grindelwalda, so dne 8. septembra 1828 preplazili spodnji grindelwaldski ledenik, ska-

Samouprava v kraljestvu Poljskem.

Načrt o uvedbi občinske samouprave v kraljestvu Poljskem je odobril ministrski svet v Petrogradu in se v kratkem predloži gosudarstveni dumi.

Zakonski načrt temelji na teh - le glavnih točkah:

Občinski sveti se volijo za dobo štirih leti. Volilni cenzus je dvojen: volilno pravico imajo namreč tisti, ki posedujejo zemljišča, in tisti, ki plačujejo gošto svoto davkov. Ženske imajo samo aktivno volilno pravico. Občine, ki imajo manj kakor 10.000 prebivalcev, volijo 20 odbornikov, občine z manj kakor 20.000 prebivalci 25 odbornikov itd., to je za vsakih nadaljnjih 10.000 prebivalcev po 5 odbornikov več, vendar pa število odbornikov ne sme presegati števila 100. Volitve se vrše po kurijah na podlagi narodnosti. V občevanju z uradi in uradnimi osebami se morajo občine posluževati ruskega jezika. V notranjem uradovanju lahko rabijo poljski jezik.

Poljska ljudska stranka.

Minulo nedeljo se je vršil v Tarnovu shod poslancev poljske ljudske stranke. V glavnem je veljalo posvetovanje reorganizaciji stranke in so sklenili, da se v bodoče predsedstvo stranke v državnem in deželnem zboru ne bo več združevalo v eni in isti osebi. Predsednik stranke, če le možno, naj ne bo posklenil so z večino glasov, da se osnuje v Krakovu novo političsko zvezo na podlagi strankinega statuta.

Enoglasno so izrekli protest proti davku na vžigalice. Dalje je zborovanje sklenilo zahtevati povišanje davka na vse alkoholne pijače in čim hitreje odpravo hišno-razrednega davka.

Ogrsko.

Na Ogrskem postaja vedno lepše. Železnoroki Khuen, od katerega so nekateri vse mogoče pričakovali, se razkrinkuje vedno bolj za političnega Don Kišota po vzgledu prejšnjih mogotcev. Tudi Khuen se boji ljudstva in volilne reforme in se je združil že s Kossuthom, da jo zabrani.

Nasproti kroni se sicer še kaže kot prijatelja volilne reforme, a le zato, ker hoče merodajne kroge preslepiti.

Triumvirat Khuen-Kossuth-Tisza ne bo pomagalo ljudstvu do veljave, to je gotovo.

Časopis za zgodovino in narodopisje.

V 5. n. 6. lista „Österreichische Rundschau“ 1. 1906. je neki pisatelj tožil, da je v današnji družbi premalo smisla za zgodovino ter da se sploh pomen zgodovine krivo pojmuje kot dolgočasno in brezplodno naštevanje raznih dogodkov. Le kar je aktualno, sedanje, kar „nekaž nese“, to vleče. Zlasti časnikarstvu — celo znanstvenemu — očita dotični člankar, da napram zgodovinskim vedam postopa površno, nekritično, le po strankarskih in osebnih ozirih, le po slučaju, brez premišljene, stvarne sodbe in izbire.

Kajpada je imel pisatelj pred očmi zlasti nemško časnikarstvo, v večji meri bi se pa njegove besede dale obrniti na naše razmere. V našem občinstvu — tudi omikanem — se kaže neverjetna topost za domačo zgodovino. Politično strankarstvo je pri nas nad vse. In vendar se celo pri praktičnih Amerikancih, mojstrih v industriji in tehniki, nenavadno povzdiguje zanimanje za zgodovino, da celo zgodovino srednjeveških evropskih držav marljivo proučujejo ter kličejo za to stroko celo učenjake iz Evrope. Le ljudstvo, ki pozna preteklost, more uમેvati sedanost ter uravnati svoje delovanje na velikopotezne cilje, ki jih naj bodočnost uresniči.

Da tudi nas ne zadene graja omalovaževanja domače zgodovine, izpolnjujemo svojo časnikarsko dolžnost ter v naslednjem opozarjamo naše občinstvo na publikacije našega „Zgodovinskega društva za Slov. Štajersko.“ Ravno kar smo dobili v roke 1.—2. snopič 7. letnika (1910) „Casopisa za zgodovino in narodopisje“, katerega vsebino smo že v zadnji številki kratko naznanili.

Tiho in mirno deluje „Zgodovinsko društvo“, a z ozirom na velikanske težave, s katerimi se ima boriti, jako plodovito. Snuje južnoštajerski narodni muzej, knjižnico in arhiv, zbirati je začelo gradivo za „narodno umetnost“, prevzelo je v svoje okrilje varstvo domačije, gotovo mnogovrstna in važna naloga, a mi se sedaj omejimo le na njegove publikacije. Od 1. 1904. je izdalo 6 letnikov „Casopisa“, ki obsegajo povprečno po 190 strani, s članki o domači zgodovini in narodopisju. Iz lanskega letnika so omeniti zlasti članki: dr. Štrekelj, Slovanski elementi v besednem zakladu štajerskih Nemcev, članek, ki je v strokovnjaških krogih vzbudil veliko zanimanja; urednik prof. Kaspret je priobčil na podlagi arhivalnih virov zanimiv članek o tiranstvu Franca Taha na štatensberški graščini pri Makolah; dr. Stegenšek je opisal zanimive gotske freske pri podružnici sv. Mohorja na Kozjaku; prof. Kovačič pa je iz prazgodovine središkega trga javnosti izročil zlasti dve točki: 1. da je rimska Curta bila v okolici sedanjega Središča, 2. o izviro imena Središče-Polstrau. — Iz peresa istega pisatelja je društvo ob novem letu izdalo obsežno, 594 strani broječe delo: Trg Središče, krajepis in zgodovina. (Cena vez. po pošti K 6.80, broš. K 6.50.)

1.—2. sn. letošnjega „Casopisa“ ima tudi bogato in zanimivo vsebino. Na prvem mestu je članek dr. Stegenška „O najstarejši zgodovini gornjegrajskega okraja.“ Pisatelj podaja iz one davne dobe čisto novo snov, ter je v marsičem popravil izvajanja Orožna in Zahna, zlasti kritično presoja razlago listine patriarha Peregrina iz l. 1140., s katero je benediktinskemu samostanu v Gornj. Gradu podaril svoje ondotno posestvo. Važni in zanimivi so tudi pisateljevi posledki o kolonizaciji gornjegrajske okolice, ki podirajo Peisker-Leyčevu podmeno, da so se Slovenci naseljevali po hribovju, potem šele po dolinah.

Zelo obširen je drug članek „Monoceros“ in „Diptamus“ J. A. Glonarja, ki z velikim literarnim aparatom zasleduje postanek in razvoj pripovedke o Zlatorogu. Članek je temeljit in poučljiv, a po našem mnenju bi bolj sodil n. pr. v „Zbornik“ „Matice Slovenske“, ker se ne nanaša ne na zgodovino, ne narodopisje štajerskih Slovencev.

Važno novost prinaša tretji članek. „Zgodovinsko društvo“ se v svojem delovnem programu ozira tudi na koroške in prekmurske Slovence, s katerimi smo itak štajerski Slovenci v ozki zgodovinski in etnografski zvezi. Dočim se je na koroške Slovence že opetovano jemal ozir v prejšnjih letnikih, so letos prišli na vrsto ogrski Slovenci in sicer piše o njih ogrski Slovenec — Števan Kührar — sam. Članek podaja zbirko narodnih pripovedi v izvorni prekmurščini; pregledal in presodil ga je dr. Štrekelj. Spis je zanimiv v narodopisnem oziru, zlasti pa še v jezikoslovnem.

Zaradi velike obsežnosti teh treh člankov je pod zaglavjem „Mala izvestja“ dobil prostor le članek dr. Stegenška „Kje je bila Curta?“, kjer izraža nekatere pomisleke proti Kovačičevi podmeni, da je Curta bila pri Središču, sicer pa tudi on pride do blizu iste ga posledka, da je Curta bila v okolici Ormoža.

Književna poročila obsegajo precej obširno oceno Dopscheve knjige „Die ältere Sozial- u. Wirtschaftsverfassung der Alpenländer“, oziroma podmen o najstarejši zgodovini štajerskih Slovencev. H koncu je še društvena kronika in poročilo o tačasnem stanju muzeja.

Z ozirom na tehtno vsebino prejšnjih letnikov in 1.—2. sn. letošnjega letnika priporočamo to publikacijo kar najtopleje.

V imeniku udov ob koncu lanskega letnika pogrešamo zlasti naše šolske knjižnice, čitalnice in društva. Toliko se zabičuje, naj se v šoli goji domoznanstvo, a razen treh ali štirih nima nobena šola naročenega „Casopisa“! Iz čemu so neki naše čitalnice in druga društva s svojimi knjižnicami, da niti tako važnega domačega podjetja ne podpirajo? Med čitalnicami pogrešamo celo mariborsko čitalnico!

Nemška muzejska društva v Mariboru in Celju imata dovolj udov, ki ne dobijo za svojo udnino nič, ndje „Zg. dr.“ pa so za svojih 5 kronic dobro odškodovani s „Casopisom“, pa vendar v imeniku pogrešamo mnogo imen sicer zavednih rodoljubov.

Prestopimo od fraz na delo!

Raznoterosti.

Glasbeno društvo v Mariboru. Koncert dne 7. t. m. obeta biti sijajen v vsakem oziru. Nastopilo bo de nad 50 godbenikov, in sodelujejo vsi trije virtuozii gg. Serajniki. Pride tudi skladatelj g. Viktor Parma, kateri bo osebno dirigiral svojo skladbo: „Intermezzo iz opere „Ksenia“. Ekseelencu milostni g. knez in škof so blagovolili nakloniti društvu podporo, in se udeležijo, ako bode le mogoče, tega koncerta.

Iz politične službe. Cesarski namestnik je imenoval namestniškega kancelista Franca Vidica okr. tajnikom.

Poštno ravnateljstvo javlja, da zaradi prevelikega števila poštinih praktikantov ženskih ponudnikov ne more več sprejemati.

Zapiranje trgovin. Od 1. t. m. naprej je stopila v veljavo postava, ki določa, da se morajo trgovine, kjer se prodajajo jestvine in druga živila, zapirati ob 9. uri zvečer, vse druge prodajalne pa vsaj ob 8. uri. Ta postavna določba pa ne obsega samo trgovine, ampak tudi vse prodajalne produktivnih obrti. Odslej bodo torej morali zapirati ob 9. uri zvečer svoje prodajalne mesarji, mlinarji, slaščičarji, peki itd. Krojači, šivilje in čevljarji, ki imajo javne prodajalne, bodo iste že ob osmih zvečer morali zapreti. Postava tudi določa, da se pred 5. uro zjutraj nobena trgovina ne sme odpirati.

Imenovanje. Dvorni in ministerijalni svetnik dr. Ivo Šubelj je imenovan za sekijskega svetnika.

Slovenska kmečka zveza je imela včeraj, dne 5. t. m. odborovo sejo, v kateri se je volil 1. podpredsednikom dr. Korošec, 2. dr. Jankovič, 3. Terčlav; blagajnikom Pišek, in tajnikom Žebot. — V debati o političnem položaju se je konstatiralo, da se zaradi obstrukcije niso vršila dosedaj nobena niti obvezna niti neobvezna pogajanja.

Deželnega glavarja namestnik g. dr. Fr. Jankovič in g. dež. odbornik Robič sta pri c. kr. namestniku in pri deželnem šolskem nadzorniku pl. Kirchbergu interverirala v zadevi zasebne šulvereinske šole v Sevnici ob Savi. Ker so postavna določila popolnoma jasno na naši strani, je upanje, da se bo stvar za Slovence ugodno iztekla.

„Slov. Branik“. Glasilo Cirilmetodarije, vabi v s e Slovence na občni zbor družbe, ki se vrši letos dne 3. julija v Ljubljani. Aha, sedaj, ko so pristaši slovenskega frajzina družbo zavozili, in sramotno odbili naše somišljenike, sedaj bi nas zopet radi imeli za štafažo. Posebno vabljivo je za pristaše S. L. S., da v Številki, kjer vabi v s e Slovence na skupščino, v več noticah pridno udriha po S. L. S.

Narodni svet, ki je imel včeraj, dne 5. t. m. v mariborskem Narodnem domu občni zbor, je bil skrajno slabo obiskan. Narodni svet brez naroda, pravi znak liberalnih akcij! Naše somišljenike vabimo, da se dne 11. t. m. gotovo udeležijo ustanovnega zbora „Slovenske Straže“, ki bo morala zmagati narodno-obrambno delo, za koje slovenski liberalci niso zmožni.

Obstrukcija in liberalci. Naši liberalci se vedejo v zadevi slovenske obstrukcije v Gradcu kot kompletni norci, ki kažejo, kakor sploh mnogi norci, veliko zlobnosti. Najprej so te umazane propalice trdile, da so se naši poslanci Nemcem že vdali, in da so pogajanja le še navidezna. Zdaj, ko vendar ni mogoče več kolportirati teh laži, pravijo, mi smo dosegli, da so slovenski poslanci vendar zavzeli drugo stališče. Blazirana, alkoholizirana in demoralizirana tolpa, ki hodi za temi, liberalno našemljenimi političnimi bebi, verjame tudi to. In če bodo njim pravili še večje bedastoče, bo liberalna čreda verjela. Slovensko ljudstvo pa mora žalostno gledati, da ima tudi med seboj tak izvržek, kateri se še celo drzne, ljudstvu in njegovim izvoljenim poslancem govoriti o zadevah, za koje nima nobene kvalifikacije.

Nemška nestrpnost. Prijatelj našega lista nam poroča: V torek, dne 5. maja sem bil na mariborskem mestnem pokopališču. Mimogrede sem se ustavil ob spomeniku rajnega Tomšiča. Čital sem za se slovenski napis na grobnem kamnu. Mimo pridete dve nemški frajli in trije nemški burši. Ko slišijo, da citiram slovenski napis, nahrulijo skoro vsi obenem: „Pfui, Windische, pfui! Heil und Sieg!“ Se več takih izbruhov nemške olike je priletelo na moje uho. Nemo sem odšel in si mislil, kako nemška zagrizenost niti ob grobu rajnega Slovence ne more brzdati svoje strasti.

Novi tiskovni zakon. Celih devet let je tega, kar je ministrski predsednik Körber predložil državnemu zboru načrt novega tiskovnega zakona, a še le sedaj je tiskovni odsek končal svoja dela. Pravzaprav še ni gotov, ker vprašanje o malih porotah, ki se hočejo uvesti, še n. rešeno. Gre se namreč za napravo nove institucije. Hudodelstva, storjena potom tiska, bodo še prihodnje sodila navadna porotna sodišča, za prestopke pa se hoče upeljati novo sodišče, nekake male porote, obstoječe iz enega učnega sodnika in dveh porotnikov ali sodnikov-lajikov. Novi tiskovni zakon je vsekako zelo ozkosrčen in vse prej kakor časopisju naklonjen. Že s tem, da bo odslej mogoča kolportaza, bo časopisje vsestransko mnogo pridobilo.

Novo državno posojilo. Postava o novem državnem posojilu v znesku 236.000.000 K, je dobila najvišje potrjenje. Tudi pogajanja med pošto hranilnico, katera je prevzela novo izdajo 4% avstrijske kronske rente, in posameznimi bančnimi zavodi glede razpečevanja te rente, so končana. V konzorciju teh pri izdaji nove rente direktno udeleženih zavodov, katerih je 25, se nahajata tudi Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in Jadranska banka v Trstu.

Iz ustanovnega občnega zbora podružnice jugoslovanskih železničarjev. Včeraj dne 5. t. m. popoldne se je vršil tukaj v Mariboru ustanovni občni zbor podružnice Zveze jugoslovanskih železničarjev. Ta organizacija se je porodila pod vplivom liberalne Narodne delavske organizacije v Trstu. Na včerajšnjem ustanovnem občnem zboru se je povdarjalo, da stoji društvo izključno (!) na narodni podlagi in je strogo stanovsko, ter se ne briga za politično prepričanje posameznika. To se je zelo lepo slišalo, ali izpolnjevalo se ne bo. Izkušnje, ki jih imamo s to organizacijo drugod, nam jasno dokazujejo, da je ta samo privrsek liberalne stranke. Tudi ne more biti drugače. Kakor sta socialdemokratska in nemškoonarodna organizacija v svojem vdejetovanju tudi politični, tako je tudi pri Zvezi jugoslovanskih železničarjev. Kakor je Narodna delavska organizacija, ki je nastala v Trstu, v bistvu in v dejanjih pri vsem svojem zanikanju, liberalna, taka je tudi ta zveza. Tudi ni mogoče, da bi v sedanjih časih, ko političen moment preveva vsakega količjak zavednega Sloveka, bila močna in številna skupina politično brezbarvna. M tem našim prepričanju nas potrjuje veselje, s katerim se je poročalo o Ploj-Roblek-Kakovčevih pozdravih. Tudi vnemi, s katero se je zatrjevalo, da ni druge organizacije, ki bi skrbela za domače železniške delavce, kakor pa te Zveze, se je poznalo, da tiči za tem grmom zajec. Prometna zveza, ki tudi obstoja za slovenske železničarje, gotovo ravno tako dobro skrbi za domače ljudi. Razlika je pač samo ta, da je Prometna zveza bolj na mestu proti mednarodni in protiverski socialni demokraciji, kakor pa Zveza jugoslovanskih železničarjev, ki polovičarsko in megleno povdarja zgolj narodnost, — drugi, najvažnejši faktor pa prezira in v resnici še povsod podpira liberalizem. — Za predsednika mariborske podružnice je bil izvoljen revident Kejžar. Ostali odborniki so: Cerinšek, Amaliotti star., Amaliotti ml., Rebol, Kramaršič, Spindler in Zabkar; namestnika sta Jakl in Neibert, Skvarča in Pušnik pa računsko pregledovalca.

Halleyev komet. Najnovejša vest o Halleyevem kometu pravi, da zemlja ne pojde skozi kometov rep. Na znameniti zvezdoglednici v Greenwichu na Angliškem so astronomi na podlagi opazovanj Halleyevega kometa izračunali, da gre komet po takih potih, da zemlja ne pojde skozi njegov rep. Astronomi dunajske zvezdoglednice pravijo, da zna biti ta račun pravi. Preračunavanja, na podlagi katerih so astronomi trdili, da pojde zemlja dne 18. maja skozi kometov rep, so temeljila na jako kratkem opazovanju kometa v prvih dneh septembra in v prvih dneh novembra. Sedaj je mogoče opazovati daljši del elipse, ki jo preteče komet, in je mogoče z večjo gotovostjo izračunati, kako pojde naprej.

Štajersko.

Maribor. Samomor. V sredo dne 4. maja se je z revolverjem ustrelil mlinarski pomočnik Arpad Toth. Bil je pri priči mrtev. Samomorilec je bil protestant. Njegov oče ga je okregal zaradi nerednega življenja, a sin se je potem kar v navzočnosti domačih ustrelil.

Maribor. Jutri v soboto, dne 7. maja, sklicuje mariborsko nemško volilno društvo shod volilcev, na katerem se bo obravnavalo o vprašanju mestnega kopališča, in o pomanjkanju stanovanj v Mariboru. Dvomimo, da bi imel ta shod kakšen pomen za gnile razmere mariborskega gospodarstva, ker se navadno rabijo samo besede, a dejanj je malo.

Nemški strelci imajo od 5. do 8. maja v Mariboru svoje slavnostno streljanje.

Leitersberg. Naši drzni narodni nasprotniki pripravljajo zopet hud napad na našo slovensko šolo v Karčovinah. V krajnem šolskem svetu so sklepali o tem, kako bi zamogli zopet oškodovati Slovence. Sedanje šolsko poslopje namerava krajni šolski svet prodati nemškemu sulferajnu. Za slovensko šolo pa bi postavili novo poslopje neke na severnem koncu občine. S tem bi se slovenski šoli zadal smrten udarec. Kdo pa bo pošiljal na kraj občine svojo deco v šolo. Otroci tudi ne bodo mogli zahajati k šolarskim mašam. Skrbelo se bo, da škandalozen ukrep krajnega šolskega sveta v Leitersbergu ne pride do uresničenja.

Kozje. Gostilničar gospod Rok Leskošek je od gospoda zasebnika Kragorč kupil gostilno: „Zur Eiche“ in dve k gostilni pripadajoči hiši in gospodarska poslopja. Ker je novi lastnik Slovenec, pričakujemo z gotovostjo od njega, da bodo ustrezajoč željam svojih menčar, izključno slovenskih gostov in odjemalcev mesa sedanji nemški napis vrgel strani in ga zamenjal s slovenskim — kar bi bilo jedino pravilno — ali vsaj s slovensko-nemškim napisom. Ta nemški napis je drzna žalitev slovenskega značaja kozjanskega trga in kozjanskega okraja. Načujemo se, da bo gospod Leskošek to tudi uvidel in naši opravičeni želji ustregel.

Celje. Za poveljnika žandarmerijskega oddelka št. 6 v Celju je imenovan nadporočnik Friderik Jonak od deželnega žandarmerijskega poveljstva št. 1.

Slov. Bistrica. Naša železnica iz kolodvora južne železnice v Slovensko Bistrico je še vedno pasivna. Noče, pa noče se povečati promet. Da bi se privabilo kaj več „Nemcev“ v naše mesto in okolico, so ata Stieger napisali v „Marburger Zeitung“ dolgočezen, suh članek, v katerem vabijo svoje nemške bratce v naše mesto in na divno Pohorje. Namen tega vabila je očividni. Zainteresirali bi radi bistriški „Nemci“ naše nasprotnike za okupiranje naravnih krasot naših planin mariborske okolice. Opozarjamo Slovence ob Pohorju, da ne dajo zemlje svojih očetov v roke nenasitnemu tujcu.

Slov. Bistrica. V okolici Slov. Bistrice, zlasti ob državni cesti v Konjice, se je našlo več protestantovskih evangelijev. Spoznajo se po tem, da nimajo potrdila od nobenega škofa in da nimajo razlage. Natrosil je te izvođe gotovo kak agent, da se je iznebil slabega blaga. Ali pa je hotel na tak način dobiti novih vernikov in obiskovancev protestantovskega tempelja v Slov. Bistrici.

St. Jan pri Dravogradu. Na binkoštni ponedeljek, dne 16. t. m. po rani maši je v gostilni g. Časa shod, na katerem bode govoril deželni poslanec dr. K. Verstovšek.

Planina. Naš dični in delavni poslanec in dež. glavarja namestnik g. dr. Jankovič je dne 29. aprila pri c. kr. namestniku interveniral radi občinskih volitev v občini Loke-Brda.

Zalsko junaštvo. Ko se je vršil meseca decembra 1. l. misijon v Zalcu, priredili so žalski naprednjaki s pomočjo drugih demonstracijo, katera je bila že v naših listih opisana. Proti znanim demonstrantom se je vršilo najprvo sodnijsko zasliševanje pri c. kr. okrožnem sodišču v Celju. Po preteku dalje časa se je odstopilo ta akt c. kr. okrajnemu glavarstvu v Celju v kazensko postopanje. Sedaj je bilo povabljenih precejšnje število žalcianov v zaslišanje. Iz odgovorov nekaterih bi se dalo soditi, da demonstrantov v Zalcu sploh ni bilo. Ko so pa nekatere priče potrdile ovačbo, to je bil ogenj v strehi, in žveplo surovosti je začelo na nje leteti. Le energičnemu nastopu referenta je bilo možno te napredneže ukrotiti, da se ni začela misijonska demonstracija žalska ponavljati celo v uradnih prostorih c. kr. okrajnega glavarstva v Celju, katere bi se nekateri zopet otrsili, „češ, mi smo samo poslušali“. Junaštvo pa junaštvo!

Sv. Janž na Drav. polju. Pred par meseci je naše ljudstvo uložilo prošnjo za vsakdanjo vožno po-

što iz Ptuja ter prošnjo poslalo c. kr. poštnemu ravnateljstvu v Gradec. Slavno ravnateljstvo nam je šlo na roko. Vendar se čuje, da je ne dobimo. Pravici na ljubo moramo trditi, da je vožna pošta neobhodno potrebna za Sv. Janž. Če je kje potrebna, je gotovo potrebna pri Sv. Janžu. Župnija je obširna in ima sedem velikih vasi, ki vsaka šteje 100—120 hiš, večidel posestnikov ali imovitih kmetov. Poštni promet je velik, zlasti ker se ljudstvo peča mnogo s živino-rejo, prešičerejo, in trži veliko tudi s žitom. Denar na pošto mora naš kmet nositi ponajveč v dve uri oddaljeni Ptuj ali v tri ure oddaljeni Maribor. Pošiljatve v zabojih so zelo pogoste, včasih več na dan, a ubogi davkoplačevalec mora radi zaboja napreči voz in zaboj peljati v Ptuj ali v Maribor. Koliko to stane časa in zamude kmetovalca! Najtežje je zanj pa, če prejme po pošti zaboj 4—5 kg težak. Ubogi pismonoša iz Ptuja, ki je včasih obložen kot živina in komaj živ prileže z zabojem in z velikansko torbo pisem, ne more vsem strankam ustreči, zato mora kmet ali sam iti več ur hoda po zaboj, ali z vozom zdrdrati ponj. Včasih se človek še kaj pomoti in pošta stane stranko več kot je vse skupaj vredno. Takih in enakih slučajev je na stotine. Jednako tarnajo vsi davkoplačevalci od Ptuja proti Mariboru, dasi imajo krasno in široko državno cesto, po kateri dan na dan na stotine kolesarjev in avtomobilov divja in praši. V zadevi se obračamo tudi do naših poslancev ter jih prosimo kot volilec, da nam pomagajo!

Smartno na Paki. Dne 8. maja se vrši po večernicah shod Sl. K. Z. v gostilni g. Fr. Pirtoška. Govori deželni poslanec dr. Verstovšek.

Dobrna. Poročali smo, da nas bodo dne 1. majnika obiskali vrli brati Orli iz Savinjske doline in od Sv. Jurija na južni železnici. In prišli so, in koliko! Naši Orli, nad 46, so šli z zastavo bralnega društva na čelu svojim sobratom nasproti do Korena. Tam je bil kaj prirčen pozdrav. V dolgi vrsti, bilo nas je nad 120, korakali so Orli na slavnostni prostor pred posojilničnim hotelom Union. Prostor kakor tudi poslopje, kjer se je vršil občni zbor in prosta zabava s petjem, je bil kaj okusno ozaljšan s primernimi napisi in venci. Kar nas je pa posebno presenetilo od naših Dobrnčanov, je to, da nas je občinstvo v tako ogromnem številu veselo pozdravljalo in da so velikanske trobojnice nam že od daleč nasproti vihrale v znak, da smo med ljudstvom, vnetim za vero in za dom. Navdušeni nazdar in živio-klici pihalili so vrle Orle, ki so pod vodstvom gospoda Jelčnika tako krasne proste vaje vprizorili. Dokler smo hoteli zunaj na prostem biti, je bilo lepo vreme, ko so nas pa dobra srca Dobrnčanov povabila na kapljico vina in mali prigrizek. Šli smo v lepo ozaljšano poslopje, in tedaj je začelo prav pošteno liti iz neba. Občni zbor se je v najlepšem redu vršil in je novi odbor tako sestavljen, da bodo tudi naši Orli v kratkem se lahko postavili nam vsem v največjo veselje. Posebno nam je šel v govor gospoda Jelčnika globoko v srce in ga zagotovimo, da bodo besede dober sad obrodile. Vse je bilo lepo in mirno in dostojno. Da so naši slovenski tovariši iz Vrbe in Vin, ki so imeli celo eno šaržo v svoji sredini, malo hoteli pozabljati, to jim ne zamerimo: saj se je Nemeč, novograjski oskrbnik, tudi zaničljivo smejal — gliha vkup štrih. Vrli Orli, ki ste nas obiskali, prirčna hvala vam! Na zdar! Na svideenje!

Cirkovce. V celjskem liberalnem listu nekdo opozarja gostilničarja K., naj poudči svojega sina, ker je baje prilepil nemško znamko na nabiralnik Ciril-Metodove družbe. Kako ste smešni! Ali ni prav, če nabiralnik pokaže pravo barvo sedanjih voditeljev in učiteljev Ciril-Metodove družbe? Nekateri izmed njih zahtevajo več nemščine, drugi hočejo pregnati katoliške šolske sestre, ker so jim preveč slovenske, tretji se navdušujejo za odpadnike Pristovega kalibra. Sliniti seveda ni treba nabiralnikov, zato bo vodstvo Ciril-Metodove družbe najbrž stare nabiralnike zamenjala z novimi, ki bodo že imeli na sebi tisto znamenje, okoli katerega se poleg Kukovca, Bega, Prekorškega, Stiblerja tudi zbirajo Pristovi in Kušerji. Frilica v nemški narodni noši pa jim donša Oražnovega piva. — Pripomnimo lahko še nekaj. Liberalnemu dopisniku leži gospod K. v želodcu radi neke bikovke, ki je učila nekoč brez usmiljenja njegovega prijatelja. Ako bo o teh rečeh „Narodni Dnevnik“ kaj pisal, naj še pove ime tistega liberalnega svinjskega mešetarja, ki je v Mariboru več tednov prodajal ikraste krače. To so zanimive dogodbice, ki ne izginejo kmalu iz spomina.

Sv. Pavel pri Preboldu. V naši občini se bodo vršile dne 9. in 10. maja občinske volitve.

Hofrichter.

V ponedeljek, dne 2. t. m. popoldne je Hofrichter zahteval spovednika. Prišel je vojaški superior, mons. Weigert, ki je Hofrichterja spovedal. Ostal je prav dolgo pri njem.

Dne 4. t. m. popoldne so Hofrichterja spet zasliševali. Pojasniti je treba različna namigavanja v pismih, ki jih je skušal Hofrichter tajno odposlati iz ječe.

Kje je dobil Hofrichter ciankali, še vedno ni pojasnjeno, le toliko je gotovo, da si ga je preskrbel pod pretvezo, da ga rabi za fotografiranje. Svojega sorodnika, ki je na sumu, da mu je preskrbel strup, skuša razbremeniti.

Kar se tiče gospe Hofrichterjeve, ni v preiskavi proti nji nobenega novega momenta.

Narodno gospodarstvo.

Setev lucerne. Za lucerno se mora odbrati dobra njiva. Tam naj ostane toliko let, dokler nam daje dobre košnje. Ko nam opeša, se zopet naseje na kaki drugi pripravi njivi, kjer ni bilo vsaj šest let lucerne.

Za lucerno je treba zemljo prav dobro pripraviti, namreč globoko obdelati, plevela dobro očistiti, in dobro pognojiti. Najbolje storimo, če jo sejemo po močno gnojenih okopavinah. V tem slučaju se dotična njiva jeseni globoko preorje in spomladi se z eno brazdo obdela, da se zemlja očisti pomladnega plevela in se dobro zrahlja. Če lucerno sejemo po okopavinah, ki smo jim močno gnojili, je zemlja dosti dobra za lucerno. Izmed umetnih gnojil se priporočajo: Tomasova žlindra (500 do 600 kg na 1 ha) in kalijeva sol (150 do 200 kg na 1 ha). Ti gnojila kaže vobče podorati že jeseni. Namesto Tomasove žlindre se priporočata tudi rudninski superfosfat (400 kg na 1 ha), ali kostni superfosfat (300 kg na 1 ha). Ti gnojila kaže raztrositi spomladi pred setvijo.

Lucerno sejemo spomladi rajši nekoliko pozneje, ko se je zemlja že nekoliko ogrela, pa tudi zaradi tega, da je ne ujame prvi pomladni plevel, ki je najbolj nadležen. Če jo sejemo pozneje, ji tudi zemljo lahko bolj skrbno pripravimo.

Lucerno sejemo samo za-se ali pa med zito. Če je zemlja dobro očiščena, je čista setev prav umestna; sicer je pa bolje, da jo sejemo med redek oves, ki daje mladi deteljici varno senco in dobro odejo. V tem slučaju pa moramo oves na vsak način pokositi, ko je še zelen. Če pustimo oves zoreti, nam lucerna močno oslabi in se lahko popolnoma pokonča, če nam oves pozneje poleže. Mnogokrat pušajo naši gospodarji vmes sejano zito zoreti, ker se jim zdi škoda za zito, če lepo kaže. Tega pa ne pomislijo, da je lucerna glavna setev, ki mora po več let trajati, in da je zito le postranski pridelek.

Za setev je treba najboljšega semena. Posebno je treba gledati na to, da je seme kaljivo in popolnoma očiščeno predenice in drugih deteljnih semen, zlasti hmeljne lucerne in medene detelje. Če dobro poznamo seme lucerne, ga je lahko ločiti od drugih deteljnih semen.

Hmeljna lucerna (rumena deteljica) se pozna na tem, da ima sredi zrna — na popku — prav majhen zobček. Njeno zrnje je tudi drobnejše, bolj okroglo in polno ter svetlorumenkaste ali rumenkastozelene barve. Medena detelja, in sicer rumenocvetoča, ki se z njo radi slepari v semenski kupčiji, ima pa bolj okroglo in ploščato zrnje, ki je nekoliko krajše, zato pa širše kakor pri lucerni. (Popok ne leži na sredi zrna kakor pri lucerni, ampak niže spodaj, blizu spodnjega, ozjega konca. Po barvi je medena detelja močno podobna lucerni, ker je tudi ona voščenorumenne barve, ki postane s starostjo rujavorudeča. Ker seme medene detelje diši po senu, ji pravijo tudi dišča detelja. Če ne kaže doma pridelovati potrebnega semena, naj se kupuje od takih trgovcev, ki jamčijo za pristnost, čistoto in kaljivost. Če ne skrbimo za to, smo sami krivi, če sejemo plevel namesto dobre lucerne.

Lucerno moramo gosto sejati. Kdor pri njej s semenom varčuje, ta zapravlja. Posebno je na to gledati v krajih, ki so travorodni in kjer je zemlja zelo plevelna. Za 1 ha je treba 20 do 30 kg semena. Seme je treba čisto enakomerno raztrositi in plitvo zavleči.

Razgled po svetu.

Proti prostituciji. V prvi polovici prihodnjega mesca se vrši v Peterburgu kongres proti prostituciji. Kot radikalno sredstvo proti temu zlu predlaga vlada, naj se vse inozemske prostitutke izžene. Iz nekega poročila policijskega ministrstva je razvidno, da ni v Peterburgu nič manj kot 50.000 prostitutk!

Rekordni polet Louis Paulhana. Louis Paulhan je poletel s svojim letalnim strojem iz Londona v Manchester, s čemur je dosegel nov rekord. Dobil je nagrado 10.000 funtov sterlingov, ki jih je razpisal za ta rekord „Daily Mail“. Njegov konkurent White ni imel sreče. Oba zrakoplovca sta se dvignila v zrak z letalnima strojema Farmanovega sestava, z dvema ploskvama. Paulhan, kateremu so v Manchesteru priredili burne ovacije, je pripovedoval, da je vsled mraza izredno veliko trpel na poletu iz Londona proti Lichfieldu. Plul je v višini 260 metrov s hitrostjo 65 kilometrov na uro. Vsled mraza so mu udje skoro popolnoma otrpeli. Da je ostal pri dobri volji, je med vožnjo pel in kričal. (Ko se je v Lichfieldu izkrcal, ni mogel sam zapustiti letalnega stroja, ter so ga morali dvigniti iz njega. Prepeljali so ga z avtomobilom v nek hotel, kjer se je kmalu okrepčal. Med vožnjo mu je nagajal tudi močan dež. Njegova žena in več prijateljev, kakor tudi neki tehnik, so spremljali Paulhanovo vožnjo s posebnim vlakom iz Londona ter so dospeli samo petri ure pozneje v Lichfield kot Paulhan. White je bil vsled svoje nezgode zelo potrten ter je izjavil, da se že pri poizkusnih vožnjah ni izkazal njegov letalni stroj kot najboljši. Pokvaril se mu je namreč motor ter se je moral izkrcati 10 milj pred Lichfieldom.

Ne pozabite na Št. Plj!

Uradno potrjeni civilni geometer

Karl Hantichv Mariboru, Sodnijska ulica vis-à-vis
okrožni sodnjise priporoča za merjenje in vsa v njegovo stroko
spadajoča dela. 59**Istrska črna vina!**

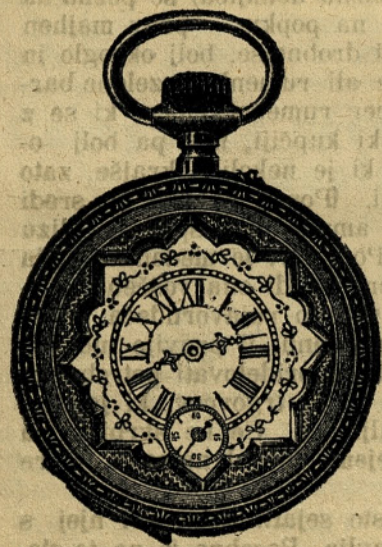
Sloveči „Terrano del' Istria“ je neoporekljivo najboljši
in najbolj zdravno črno vino, posebno dobro pri prehlajenju,
pomankanju krvi in za prebolevalnike (rekonvalescente). Se
ne da primerjati z dalmatinskimi in drugimi lahkimi črnimi
kakor rudečimi vini. Samo vsled svojega zajamčeno pristnega
črnega vina sem v stanu, ga prodajati tako po ceni v ste-
klenicah in zavojih. 38

Marleta Lorber,

Maribor, Tegetthoff-ova ulica 32.

Nikoli več

ne bodem menjal mila, od-kar rabim Berg-
manovo Steckenpferd-lilijino milo (znamka
Steckenpferd) od Bergmanna & Co., Tešin na
Labi, ker je to milo najbolj učinkujoče od
vseh drugih zdravilnih mil zoper pege; pospe-
šuje tudi, da ostane polt sveža in lepa. Komad
stane 80 vin. in se dobi v vseh lekarnah,
drožerijah itd.

Svoji k svojim!

**Urar, očalar
in zlatar****Franjo Bureš**Maribor
Tegethofova cesta 33pred koledvorom, priporoča
svojo bogato zalogo zlat-
nine, srebrnine, ur i. t. d.
po najnižji ceni.Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in
jasnim glasom iz najboljših tovarn.
10 Priznana najboljša igla za gramofone.

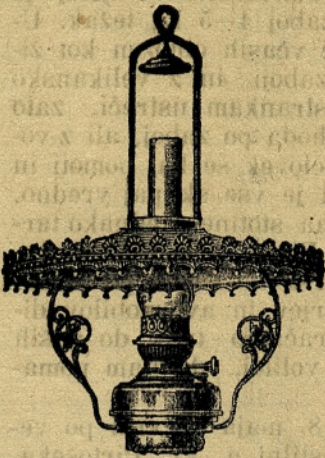
Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Mlinarji pozor!

Prodajam za nizko ceno, zaradi
opustitve obrti francoske mlin-
ske kamne, (Französische Mühl-
steine) še novi, malo rabljeni.
Alojz Kupec, pošta Sv. Pavel
pri Preboldu, Štajersko. 58

St. Ilj v Slov. goricah.

Krasno posestvo, ob želez-
nici in državni cesti, ki meri okrog
20 oraloval najlepše zemlje, z zida-
nimi poslopji se prodaja kakemu
Slovenca. Naslov pove uredništvo
Straže. 45

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje**Graška cesta**priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.**Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.******* **Najsolidnejša in točna postrežba.** *******NAŠIM GOSPODINJAM**

priporočujemo priznani najboljši pridatek za kavo
„ZAGREBŠKI pravi „FRANCK“ s kavnim
mličkom, kot izvrstni domači izdelek. 52

Volneno

blago, cefiri, batisti in perilni
kambrik za ženske obleke v veli-
kanski izberi in po čudovito
nizkih cenah se dobi v narodni
veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje

Vzorec proti vrtni zastoj in pošiljatve
čez K 20— franko. Prepričajte se o
„Bomba“ tkanini, katera je preiskušena
najboljše za žensko in moško perilo. —
Kos 23 met. franko K 15-50. Cajgasti
ostanki po 20 met. trpežni K 8—, fini
K 10—, zelo fini K 12—. 3

Restavracija**Narodni dom**

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina ka-
kor: haloško, ljutomersko, dr. Thur-
nejev muškatelec, mozlec, vinarec,
bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni.
Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča

37

Lojzika Leon.

Umetni zavod za slikanje na steklo

Maks Tušek : Ljubljana**Sv. Petra nasip št. 7**se priporoča pred. duhovščini in cerkvenim predstojnikom
za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stro-
ko spadajoča dela po najnižji ceni.

Načrte in proračune na razpolago.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).**Hranilne vloge**

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na-
vadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%.
Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in
1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se spre-
jemajo kot gotov denar, se da bi se njih obre-
stovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so
poštno hranilne položnice na razpolago (šek konto
97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti papirni
varnosti po 4 1/2%, na vknjižbo sploh po 5%, na
vknjižbo in poročstvo po 5 1/2%, in na osebni
kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vro-
dnostnih papirjev. Dolgove pri dragih denarnih za-
vodih prevzame posojilnica v svojo last proti po-
vrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo
7 kroat. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica
brezplačno, stroške plača le koleka.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne
in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven
praznikov. — V uradnih urah se sprejemajo in
plačajo denar.

Pojasnila se dajejo

in prebujajo sprejemajo vsak delavnik od 8.—12.
dopoldne in od 2.—5. dopoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne naknadnine.

ROBERT DIEHL, žganjarna, Celje,

priporoča svojo doma
žgano slivovko, tropi-
novec, vinsko žganje,
brinjevec kakor tudi

**štajerski
konjak.**